

Till
Stad och Land

Slutrapport

Styrgruppen för Må-Bra-Byn Flarken avlämnar härmed sin sammanfattande slutrapport. Redovisningen baseras delvis på tidigare inlämnade lägesrapporter. Det senaste årets verksamhet utgör dock ett nytillskott. Projektets organisation har bestått av en övergripande styrgrupp som till sig kopplat ett antal arbetsgrupper vilka arbetat med olika idéer och verksamhetsområden. Projektet har under vissa tidsperioder haft en deltidsanställd projektorganisatör samt på arvodesbasis en konsult som är verksam inom turist- och besöksnäringen.

Verksamhet

Arbetet har i huvudsak bedrivits i nedanstående arbetsgrupper.

Tjärngrovgruppen

I centrala Flarken finns ett område som kallas Tjärngrova. Området har tidigare varit en tjärn, Gammelbystjärnen, men är på grund av utdikningar idag ett med sly igenväxt område. Syftet har varit att försöka återskapa flora och fauna genom att i första hand erhålla en mindre vattenspegel. Arbetsgruppen, som bestått av 6-8 personer, har gjort ett gediget utredningsarbete vilket resulterat i en ansökan om medel hos Naturvårdsverket. Gruppen har därmed nått sitt slutmål. Dessvärre kan konstateras att Naturvårdsverket inte beviljade några medel

Slakterigruppen

Syftet med gruppens arbete har varit att utreda frågan om Flarkens befintliga älgslakteri skulle kunna utvecklas/byggas om och nyttjas som byslakteri, nödslakteri och/eller regionslakteri. Denna grupp, som bestått av 6 personer, har också gjort ett gediget utredningsarbete. Studiebesök har genomförts på ett slakteri med gårdsbutik i Norrbotten och en konsult har anlåtats som grundligt utrett möjligheterna med ritningar, kostnadsberäkningar m.m. Därmed har också denna grupp uppnått sitt delmål.

Gruppen har också sonderat intresset bland tänkbara entreprenörer. Det har dock inte gått att få någon intressent som vågar sig på en ganska stor investering. Efter diskussion med nuvarande ägare kan styrgruppen dessutom konstatera att det i nuläget inte är möjligt att bygga om slakteriet. En överenskommelse har dock tecknats med ägarna om att slakteriet under den varma årstiden kan nyttjas som byslakteri, dock ej på kommersiell basis. Många bönder har redan nyttjat slakteriet

Kvarngruppen

I projektets mål och visioner har den gamla kvarnbyggnaden på olika sätt funnits med. Kvarnen har ett stort kulturhistoriskt värde för byn. Under många år har den t.ex. varit en viktig samlingspunkt för Flarkens och omgivande byars jordbrukare. Kvarnen var vidare den första kvarn som elektrifierades i Västerbotten. Vid ett stormöte som hölls i november 2004 framkom att vi skulle göra allt för att behålla den gamla kvarnbyggnaden eftersom dåvarande ägare avsåg att riva alla byggnader på området. Som ett resultat av gruppens arbete bildades en interimsstyrelse för kvarnens bevarande. Denna har under året lyckats rädda kvarnen från rivning och har numera förvärvat densamma. Styrgruppen ser mycket positivt på detta då vi tror att kvarnen kan bli en viktig del i kommande turistsatsningar.

Jaktturism

Jaktturism har kommit att bli något av ett huvudspår för projektet. De satsningar som gjorts har dessutom redan gett resultat då jaktlaget och Flarkens Viltvårdsområde haft betalande jaktgäster de senaste tre åren. Projektet bidrog inledningsvis med pengar till att rusta upp jaktstugan. Detta arbete är helt genomfört och medför nu att vi har övernattningsmöjligheter för 12 personer (17 ungdomar + 2 vuxna kan bevisligen också tränga ihop sig). Jaktstugan har därmed också använts för flera utbildningsaktiviteter för ungdomar avseende jakt, viltvård m.m. Det finns även ganska långt gångna planer på att utvidga och bredda lägerverksamheten. Det ska även nämnas att jaktstugan nyttjas av "vanliga" bybor t.ex. för brödbak och mindre festligheter.

Inför 2006 beviljades vi medel för att bygga en mindre byggnad för bastu, toalett och dusch. Styrgruppen bedömde att detta hus behövdes eftersom nuvarande sanitetsutrymmen är nästintill obefintliga. Huset är uppfört men inte klart till 100% invändigt. Styrgruppens bedömning är att satsningen på jaktturism väsentligt kommer att underlättas när detta hus är färdigt.

Under hela projekttiden har tankar om att skapa en viltfarm funnits. Flera diskussioner har förts med en intresserad entreprenör som även visar ett fortsatt intresse om förutsättningarna blir de rätta.

Vandringsleder, utflyktsmål

Denna grupp har lagt ner ett omfattande arbete både på inventering och genomförande. Det s.k. Gammelbysberget är ett populärt utflyktsmål men mycket svårtillgängligt framförallt för äldre och funktionshindrade personer. I samverkan med Stiftelsen Flarkens By har därför ett omfattande arbete gjorts för att göra berget mer lättillgängligt. Den första delen av leden är numera farbar med bil och en parkeringsplats har iordningsställts. Den andra delen har röjts och med hjälp av grävmaskin jämnats till så att alla som så önskar ska kunna ta sig upp på Gammelbysberget.

Flarkån som rinner genom hela Flarkens by har efter vissa sträckor ett naturligt bestånd av öring. Eftersom ån tidigare har varit flottningsled har många naturliga lek- och ståndplatser för öring försvunnit. Det är speciellt en sträcka från kvarnen och ca 1,5 kilometer norrut som skulle behöva restaureras. Styrgruppen har haft kontakter med Hushållningssällskapet som på vårt uppdrag också besiktigat aktuell sträcka och kommit med förslag på åtgärder. Det är styrgruppens mening att byn ska försöka genomföra detta. Alla markägare har kontaktats och ställer sig positiva till att genomföra åtgärderna.

Hamptjärn är ett populärt utflyktsmål i Flarken både vinter- och sommartid. För att göra Hamptjärn till ett attraktivare besöksmål har bl.a. befintlig bastu renoverats. Grillplatserna har vidare renoverats och nya ”grillmöbler” har iordningställts. Dessutom har aktuell tillfartsväg röjts från buskar och sly.

Som framgått av tidigare delrapporter har satsningen vid Aborrtjärn inte genomförts. Dock har befintlig stig till området röjts från buskar och sly. En annan åtgärd som genomförts innevarande år är en genomgripande upprustning av 2 broar över Flarkån som nyttjas för elljusspår och skoterspår. Dessa broar ligger också på den sträcka av Flarkån som ska restaureras.

Träffpunkt Flarken

Som framgår av vår ansökan om förlängd projekttid samt omdisponering av medel, fanns starka önskemål både från bybor i allmänhet men även från våra arbetsgrupper om att skapa en trivsamt mötesplats. Från arbetsgrupperna framställdes önskemål om att kunna ta emot större grupper än vad som är möjligt vid Jaktcentrum Flarken och att ha tillgång till Avhjälpmedel.

Arbetet med upprustning av lokaler och inköp av utrustning är genomfört under 2006. Styrgruppens önskemål om att kunna engagera fler ungdomar i projektet uppfylldes äntligen. Glädjande nog är merparten av arbetet utfört av byns ungdomar, som uttryckt stor tillfredsställelse över att delta med meningsfullt arbete.

Resultat

Redovisningen görs med projektbeskrivning och beslut från 2004-02-23 som grund.

Syfte och mål

Vi har en vision för framtiden som vi har lärt oss av det arbete som genomförts. ”Om vi hjälps åt och samverkar kan vi komma långt”.

Vi har gjort en VI-plan efter att ha frågat samtliga Flarkenbor om vad man kan bidra med i t.ex. en framtida turistsatsning. Vi tvingas i sig konstatera att långt ifrån alla besvarade vår enkät men ett 40-tal kan ändå tänka sig att vara med.

Jaktcentrum Flarken liksom Träffpunkt Flarken är basen i vår satsning.

Flarkens kvarn har kommit i hamn. Kvarnen drivs framgent av en särskilt utsedd ”byastyrelse”

Projektet har ansökt om medel hos Naturvårdsverket

Som framgår av beskrivningen ovan har vi satsat på Hamptjärn, Gammelbysberget, ökat tillgängligheten på elljusspår, skoterleder och vandringsleder samt planerar för en restaurering av Flarkån som öringvatten.

Vi har inte lyckats med satsningen på lokalt producerade produkter. Vi tillsatte en arbetsgrupp men den har inte tagit sig i mål.

Vi vet att vår marknadsföring av Jaktcentrum Flarken verksamt har bidragit till att öka intresset för jaktturism.

Målgrupp

Vi tycker att vi inledningsvis har lyckats väl när det gäller jaktturister. Jaktstugan med tillhörande slakteri nyttjas av byborna liksom av den omfattande ungdomsverksamhet som bedrivs.

Övriga erfarenheter

”Ting tar tid”. En ivrig styrgrupp fick snart lära sig att det tar tid att förankra och verka på ett demokratiskt sätt. Även om vi hade ambitionen att så många som möjligt skulle medverka i utvecklingsarbetet så kan vi konstatera att det funnits utrymme för många fler.

Resultat och indikatorer

Antal nya och bevarade arbetstillfällen, antal nya företag

Vi tvingas konstatera att några arbetstillfällen i form av nyanställningar eller nya företag ännu inte har realiserats. Vår stora förhoppning stod till slakteriet och till etableringen av en viltfarm. Den senare lever fortsättningsvis och vi hoppas att en entreprenör ska våga ta steget. I så fall borde 2-3 arbetstillfällen kunna skapas. När det gäller jaktturismen tror vi också att det framgent ska finnas förutsättningar för 1 person att bedriva verksamhet.

Projektet har dock genererat och kommer att generera ekonomiska intäkter när det gäller jaktturismen. Intäkterna går dels till Flarkens älgjaktlag, dels till alla markägare i byn via den markägarfond som förvaltas av Flarkens Viltvårdsområde.

Miljö

Projektet har aktivt bidragit till att bevara den för Flarken så viktiga kvarnen och den s.k Ryssboden. De insatser som ska genomföras i Flarkån återställer miljön som den var innan flottningen av timmer påbörjades.

Jämställdhet

Projektet har medvetet strävat efter en jämn könsfördelning inom styr- och arbetsgrupper. När det gäller den ungdomsverksamhet som bedrivs vid Jaktcentrum Flarken är vi säkra på att projektet bidragit till det aktiva arbete som där pågår för att bredda rekryteringen av ungdomar. Vid det senaste jaktlägret var över 40% av deltagarna flickor och Nysätra

jaktvårdskrets, som driver ungdomsverksamheten, var den krets i Västerbotten som hade den största andelen ungdomar som medlemmar.